

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 24 noiembrie 2017

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Necesitatea și finalitatea încheierii Acordului

Intrarea în vigoare a *Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 24 noiembrie 2017 (EU - Armenia Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement*, în continuare „CEPA”) va marca o etapă nouă, calitativ superioară, în relațiile dintre UE și Republica Armenia. CEPA stabilește un nou temei juridic pentru cadrul relațiilor dintre UE și Republica Armenia, promovând valorile universale, stabilitate, reziliență, securitate și prosperitate bazate pe democrație, drepturile omului, statul de drept, și o creștere economică durabilă, prin politici economice solide. Aceste priorități sunt în consonanță cu prioritățile stabilite de Republica Armenia și UE, inclusiv cu cele prevăzute în revizuirea Politicii Europene de Vecinătate.

Documentul este un acord bilateral de tip mixt, partea „europeană” fiind alcătuită din statele membre împreună cu Uniunea. Cooperarea între cele două părți este structurată pe următoarele domenii (a se vedea conținutul pe larg la punctul 3), evidențiate prin temeiurile de drept material din Decizia Consiliului nr. 2018/104.

- ***Dialog politic, cooperare în domeniul politicii externe și de securitate:*** se are în vedere consolidarea obiectivelor convenite în mod obișnuit în politica externă, pentru a obține stabilitate regională, a întări lupta împotriva terorismului, protejarea drepturilor omului și a statului de drept. Cooperarea se bazează pe valori comune și pe interese reciproce și urmărește să își sporească eficacitatea, cu ajutorul forurilor bilaterale, internaționale și regionale, în

special OSCE. Părțile își reafirmă angajamentele care decurg din carta ONU și din Actul final de la Helsinki. Sunt prevăzute *clauzele politice standard* ale UE privind drepturile omului, instanțele penale internaționale, armele de distrugere în masă, armele de calibru mic și armamentul ușor și combaterea terorismului. În plus, Acordul vizează cooperarea juridică, statul de drept, combaterea spălării banilor, precum și lupta împotriva criminalității organizate și a corupției.

- **Politica comercială:** În acest context, se are în vedere îmbunătățirea condițiilor aferente comerțului bilateral dintre UE și Republica Armenia, având în vedere, totodată, implicațiile ce decurg din obligațiile Armeniei în calitate de membru al Uniunii Economice Eurasiatice. CEPA se axează pe înlăturarea barierelor tehnice în calea comerțului.
- **Cooperarea pentru dezvoltare:** Dezvoltarea este orientată mai ales în plan economic, dar și la nivel de politici sectoriale, având ca obiectiv extins creșterea durabilă, fiind un domeniu în care interesele reciproce sunt puternice. Obiectivul comun al părților este dezvoltarea economică durabilă și favorabilă incluziunii Armeniei (apropierea treptată a legislației armene de acquis-ul UE). Sunt incluse clauze sectoriale de cooperare în economie, IT, comunicații, servicii financiare, turism, agricultură, investiții, cercetare.
- **Transporturi:** Părțile își extind și își consolidează cooperarea în domeniul transporturilor pentru a contribui la dezvoltarea unor sisteme de transport durabile. Se promovează eficiența, siguranța și securitatea operațiunilor de transport, precum și intermodalitatea și interoperabilitatea sistemelor de transport. Se vor elabora strategii sectoriale privind transportul rutier, feroviar, pe căile navigabile interioare, maritim și aerian și privind intermodalitatea. Cooperarea vizează, de asemenea, îmbunătățirea circulației pasagerilor și a mărfurilor, sporirea fluidității fluxurilor de transport dintre Republica Armenia, Uniunea Europeană și țările terțe din regiune, promovarea deschiderii frontierelor și a circulației transfrontaliere, prin eliminarea obstacolelor administrative, tehnice și de alt tip, prin îmbunătățirea funcționării rețelelor de transport existente și prin dezvoltarea infrastructurii.

Procedural, pentru ca *Acordul CEPA* să intre în vigoare este necesar consimțământul statelor membre alături de consimțământul Uniunii Europene, din rațiuni ce țin de conținutul Acordului și departajarea de competențe între Uniune și statele membre, precum și de consimțământul Republicii Armenia.

Din punct de vedere al procedurii care trebuie parcurse de partea română pentru a-și exprima consimțământul de a deveni parte la acord, proiectul de act normativ a fost

inițiat în baza art. 6 din *Legea nr. 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte*, coroborat cu art. 19 din *Legea nr. 590/2003 privind tratatele*.

1. Descrierea situației actuale

Evoluția relației bilaterale UE – Republica Armenia

În prezent, baza juridică este reprezentată de Acordul de Parteneriat și Cooperare din anul 1999. Acordul CEPA se dorește a fi mai ambițios și mai amplu decât documentul din anul 1999, adecvat actualului context geopolitic, oferind oportunități de cooperare sporite. În același timp, CEPA are o relevanță aparte din punct de vedere politic, în special dacă se au în vedere evoluțiile înregistrate, din anul 1999 până în prezent, în plan regional. În luna septembrie 2013, Armenia a abandonat unilateral negocierile cu UE (aflate într-o etapă apropiată de finalizare) pe marginea Acordului de Asociere și a zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător UE-Armenia. La 2 ianuarie 2015, Armenia s-a alăturat Uniunii Economice Eurasiatice (împreună cu Federația Rusă, Republica Belarus, Republica Kazahstan și Republica Kârgâz).

Istoricul negocierilor; aplicarea provizorie

La 29 septembrie 2015, Consiliul a adoptat o decizie prin care autorizează Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant să negocieze un acord-cadru între UE și Republica Armenia. Negocierea Acordului a început la 7 decembrie 2015. Consiliul a fost informat cu privire la negocieri în toate etapele acestora, fiind consultat în cadrul Grupului de lucru pentru Europa de Est și Asia Centrală (COEST) și în cadrul Comitetului pentru politică comercială (CPC). Parlamentul European a fost, de asemenea, informat cu promptitudine și pe deplin pe tot parcursul negocierilor. Textul CEPA a fost parafat la 21 martie 2017. Acordul a fost semnat de UE, statele sale membre și Republica Armenia la 24 noiembrie 2017 la Bruxelles.

Potrivit articolului 3 din *Decizia Consiliului 2018/104 privind semnarea, în numele UE, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte*, până la intrarea în vigoare a Acordului, în conformitate cu articolul 385 din Acordul CEPA și sub rezerva notificărilor prevăzute de acesta, se aplică, cu titlu provizoriu, următoarele părți ale Acordului între UE și Armenia, dar **numai în măsura în care acoperă aspecte care intră în competența exclusivă a Uniunii:**

- titlul I;

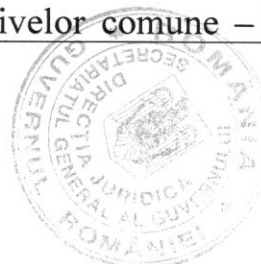
- titlul II: articolele 3, 4, 7 și 8;
- titlul III: articolul 12, articolul 14 alineatul (1) și articolul 15;
- titlul V: capitolul 1, cu excepția articolului 38 alineatul (3) litera (a); capitolul 2, cu excepția trimiterii la securitatea nucleară de la articolul 42 alineatul (2) literele (f) și (g); capitolul 3, cu excepția articolului 46 alineatul (1) literele (a), (c) și (e); și capitolele 7, 10, 14 și 21;
- titlul VI, cu excepția articolului 205 alineatul (2) literele (b) și (c); articolul 203 se aplică cu titlu provizoriu numai în măsura în care privește investițiile directe;
- titlul VII;
- titlul VIII, cu excepția articolului 380 alineatul (1), în măsura în care dispozițiile titlului menționat se limitează la scopul asigurării aplicării cu titlu provizoriu a acordului; și
- anexa I, anexa II, cu excepția trimiterilor la Euratom referitoare la infrastructură, regulamente de punere în aplicare și energie nucleară, anexele III, VI, VIII, IX, X, XI și XII, precum și Protocolul I la titlul VII asistență financiară și dispoziții antifraudă și în materie de control capitolul 2: dispoziții antifraudă și în materie de control și Protocolul II privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal.

Pe durata aplicării provizorii a CEPA, prevederile vechiului Acord dintre UE și Republica Armenia rămân valabile.

2. Schimbări preconizate

Acordul cuprinzător CEPA va reînnoi și va defini temeiul juridic al relațiilor bilaterale și în această dinamică se vor consolida relațiile dintre UE și Republica Armenia. Domeniul de aplicare al CEPA este cuprinzător, acoperind chestiuni legate de interesele UE în spațiul estic și reflectând obiectivele în următoarele domenii de reglementare: **politica externă și de securitate comună, politica comercială comună, cooperarea pentru dezvoltare și transporturi** (conform temeiului juridic material din decizia Consiliului privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu). Noul cadru al parteneriatului și domeniile prioritare de cooperare reflectă deopotrivă și preocupări ale României. România este un actor interesat de stabilitatea spațiului estic, de apropierea Armeniei de UE, mai ales în lumina dezvoltărilor recente în regiune, dar și de promovarea schimburilor comerciale cu Republica Armenia, care vor beneficia de un nou imbold odată cu semnarea CEPA.

Acordul instituie obligații de diligență în vederea atingerii obiectivelor comune –

prin coordonare, consultare, schimb de informații.

3. Alte informații

Acordul CEPA - conceput având în vedere *trei* dimensiuni (politica externă și de securitate comună, politica comercială comună și cooperarea pentru dezvoltare) - are următoarea *structură detaliată*:

- **Preambul**
- **Titlul I – Obiective și Principii generale:** respectarea principiilor democratice, a statului de drept, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, consacrate în documente internaționale, respectarea principiului economiei de piață, angajamente pentru bună guvernare, combaterea corupției și terorismului
- **Titlul II - Dialogul politic și reformă; cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate:** obiectivele dialogului politic, reforma internă, politică externă și de securitate, crime grave pe plan internațional și CPI, prevenirea conflictelor și managementul crizelor, stabilitate regională și rezolvarea pașnică a conflictelor, WMD, neproliferare și dezarmare, controlul exporturilor de arme mici, ușoare și convenționale, combaterea terorismului
- **Titlul III - Justiție, libertate și securitate, prevederi privind:** statul de drept, drepturile omului și libertăți fundamentale, protecția datelor, cooperare privind migrația, azilul și managementul frontierei, circulația persoanelor și readmisia, lupta împotriva crimei organizate și corupției, droguri, spălarea de bani și finanțarea terorismului, cooperare în lupta împotriva terorismului, cooperare juridică
- **Titlul IV - Cooperarea economică, articole cu referire la:** dialogul economic, managementul finanțelor publice și control financiar, fiscalitate, statistici
- **Titlul V - Alte politici de cooperare, acoperind diverse sectoare:** transporturile, cooperare energetică și siguranța nucleară, mediu, acțiune climatică, industrie și întreprinderi, contabilitate și audit, societatea informațională, turism, agricultură și dezvoltare rurală, guvernare maritimă și pescuit, minerit, cercetare și dezvoltare tehnologică, protecția consumatorului, politica socială și de ocupare, sănătate publică, educație, pregătire profesională și tineret, cultură, sport, societatea civilă, dezvoltare regională, cooperare transfrontalieră și regională, protecție civilă
- **Titlul VI - Comerț și aspecte legate de comerț, și anume:** bariere tehnice în calea comerțului, comerț cu mărfuri, reglementări vamale, servicii comerciale

și financiare, fluxuri de capital, comerț electronic, măsuri fiscale

- **Titlul VII - Asistență financiară:** asistență financiară prin intermediul **mecanismelor** și al instrumentelor de finanțare relevante ale Uniunii Europene, măsuri pentru prevenirea fraudei și control
- **Titlul VIII - Dispoziții instituționale, generale și finale** formulează aranjamentele instituționale și dispozițiile finale (intrare în vigoare, aplicare provizorie) ale Acordului CEPA.

Acordul CEPA conține 386 articole (357 pagini), grupate în VIII titluri, la care se adaugă Anexele I-VII, prezentate într-un document de 96 pagini; Anexa VIII- A-G, reprezentând un document de 199 pagini și Anexa IX: un document de 5 pagini.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Acordul va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri. Volumul comerțului bilateral România - Republica Armenia înregistrează nivele relativ scăzute, cu un export calculat pentru 8 luni în 2017 de 1,4 milioane Euro și un import de 5,8 mii Euro înregistrat în aceeași perioadă.

Exporturile României includ unele produse alimentare, băuturi alcoolice, tutun, produse chimice, farmaceutice, materiale plastice, textile, mașini și echipamente electrice, produse siderurgice.

2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative - Nu se referă la acest subiect.

2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii - Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social- Nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului- Nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 5-a

Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul. 1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ – prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu este cazul. b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic – sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
6. Alte informații Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i>
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.377/2018 Proiectul de act normativ nu necesită aviz de la Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi.
6. Alte informații Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ</i>
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe la secțiunea „transparență decizională”, conform prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul.
3. Alte informații Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsuri de implementare</i>
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Nu este cazul.
2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 24 noiembrie 2017, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VIORICA DÂNCILĂ

